EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2013.5.29.
COM(2013) 381 final

Ajánlás

A TANÁCS HATÁROZATA

a 2009. december 2-i tanácsi ajánlás nyomán Belgium által tett intézkedések meg nem felelésének megállapításáról

{SWD(2013) 381 final}

Ajánlás

A TANÁCS HATÁROZATA

a 2009. december 2-i tanácsi ajánlás nyomán Belgium által tett intézkedések meg nem felelésének megállapításáról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 126. cikke (8) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság ajánlására,

mivel:

(1) A Szerződés 126. cikke szerint a tagállamoknak kerülniük kell a túlzott költségvetési hiányt.

(2) A Stabilitási és Növekedési Paktum az árstabilitás és az erős, fenntartható, munkahelyteremtéshez vezető növekedés eszközeként a rendezett államháztartás célkitűzésén alapul. A Stabilitási és Növekedési Paktum magában foglalja a túlzott hiány esetén követendő eljárás végrehajtásának felgyorsításáról és pontosításáról szóló, 1997. július 7-i 1467/97/EK tanácsi rendeletet[1] is, amelyet a túlzott költségvetési hiányok azonnali megszüntetésének elősegítése érdekében fogadtak el.

(3) A Tanács 2009. december 2-án a Szerződés 126. cikkének (6) bekezdésével összhangban – a Bizottság ajánlására – határozatában megállapította, hogy Belgiumban túlzott hiány állt fenn[2]. Ugyanezen a napon a Tanács – szintén a Bizottság ajánlására – a 126. cikk (7) bekezdésének megfelelő ajánlást fogadott el, amelyben felkérte a belga hatóságokat, hogy középtávú keretbe foglalt intézkedésekkel legkésőbb 2012-ig csökkentsék a hiányt a GDP 3 %-a alá.

(4) Konkrétabban, a belga hatóságoknak a következőket ajánlották annak érdekében, hogy az államháztartási hiány hiteles és fenntartható módon a GDP 3 %-a alá csökkenjen: a) 2010-ben a terveknek megfelelően hajtsák végre a 2010. évi költségvetés-tervezetben szereplő hiánycsökkentő intézkedéseket, 2011-ben és 2012-ben pedig növeljék a tervezett költségvetési kiigazítást; b) a 2010–2012 közötti időszakban hajtsanak végre a GDP 0,75 %-át kitevő átlagos éves költségvetési kiigazítást, amelynek ahhoz is

---

[1] HL L 209., 1997.8.2., 6. o.

[2] HL L 125., 2010.5.21., 34. o. A Belgiumra http://ec.europa.eu/economy_finance/economic_governance/sgp/deficit/countries/belgium_en.htm

hozzá kell járulnia, hogy a bruttó államadósság aránya olyan csökkenő pályára kerüljön, amely elegendő elsődleges többlet helyreállításával megfelelő ütemben közelít a referenciaértékhez; c) a konjunkturális feltételek figyelembevételével határozzák meg a túlzott hiány 2012-ig történő megszüntetéséhez szükséges intézkedéseket, és a jelenleg vártnál kedvezőbb gazdasági vagy költségvetési feltételek esetén gyorsítsák fel a hiány csökkentését; valamint d) a költségvetési célszámok teljesítése érdekében erősítsék az ellenőrzési mechanizmust. Ajánlásában a Tanács 2010. június 2-át állapította meg az 1467/97/EK rendelet 3. cikke (4) bekezdése szerinti rendelkezésekkel összhangban lévő, eredményes intézkedések megtételének határidejeként.

(5) A Bizottság szolgálatai által kiadott – az EUMSZ 126. cikke (7) bekezdése szerinti, 2009. december 2-i tanácsi ajánlás alapját képező – 2009. őszi előrejelzés azzal számolt, hogy a belga gazdaság 2010-ben 0,6 %-kal, majd 2011-ben 1,5 %-kal növekszik. A 2012. év kívül esett az előrejelzés időtávján, de feltételezve, hogy 2015-ig fokozatosan bezárul az erősen negatív kibocsátási rés, 2012-re a 2011-esnél nagyobb növekedést vetítettek előre. A 2010. évi GDP-növekedés lényegesen meghaladta a Bizottság szolgálatainak 2009. őszi előrejelzését, 2011-ben valamivel fölötte volt az előrejelzett 1,5 %-nak, míg 2012-ben a belga gazdaság 0,2 %-kal szűkült.

(6) A Bizottság 2010. június 15-én megállapította, hogy a Bizottság szolgálatainak 2010. tavaszi előrejelzése alapján Belgium a 2009. december 2-i tanácsi ajánlással összhangban eredményes intézkedéseket tett annak érdekében, hogy államháztartási hiányát a GDP 3 %-ában meghatározott referenciaérték alá szorítsa és úgy ítélte meg, hogy a túlzotthiány-eljárás keretében az adott időpontban nincs szükség kiegészítő intézkedésekre.

(7) A bizottsági szolgálatok 2011. őszi előrejelzése alapján egyértelmű volt, hogy a túlzotthiány-eljárás keretében tett 2009. évi ajánlásoknak való megfelelésnek komoly kockázatai vannak, hiszen a határidő közelsége ellenére a hiány még mindig nagymértékben elmaradt a GDP 3 %-ában meghatározott referenciaértéktől, és nem állt rendelkezésre a 2012. évre költségvetés, valamint arra a tényre, hogy az addig végrehajtott költségvetési kiigazítás elmaradt az ajánlásban meghatározottól. Ezért a Bizottság aggályát fejezte ki és felszólította Belgiumot arra, hogy időben tegye meg a szükséges intézkedéseket ahhoz, hogy elkerülje a túlzotthiány-eljárás következő fokozatba léptetését. 2011 decemberében az új belga kormány megállapodott a költségvetés-tervezetről. 2012. január 11-én a Bizottság megállapította, hogy az akkor aktuális makrogazdasági forgatókönyve alapján (a Bizottság szolgálatainak 2011. őszi előrejelzése szerint a növekedés 0,9 %), valamint a költségvetésben levő konszolidációs intézkedéseket és a további befagyasztásokat figyelembe véve a hiány 2012-ben a GDP 2,9 %-a lesz. Ezért a Bizottság úgy ítélte meg, hogy az adott időpontban nem volt szükség további lépésekre a Belgiumra vonatkozó túlzotthiány-eljárásban.

(8) A Szerződés 126. cikkének (7) bekezdése szerinti tanácsi ajánlás nyomán a túlzott hiány 2012-ig történő megszüntetése céljából Belgium által foganatosított intézkedések új értékelése az alábbi következtetésekhez vezet:

– A 2012. évi államháztartási hiányra vonatkozó adatközlés és annak a Bizottság (Eurostat) általi hitelesítése alapján a 2012. évi hiány a GDP 3,9 %-át teszi ki. Ez

részben annak a következménye, hogy 2012 végén sürgősen a Dexia bankcsoport feltőkésítésére volt szükség, ami a GDP 0,8 %-át kitevő negatív hatást gyakorolt az államháztartási hiányra. A határidőt azonban akkor sem tudták volna betartani, ha erre a műveletre nem kerül sor, mivel a hiány az említett művelet egyszeri negatív hatásának kizárásával a GDP 3,2 %-át tette ki. Emellett a 2012. évi költségvetés jelentős – a becslések szerint a GDP körülbelül 0,4 %-át kitevő – egyszeri hiánycsökkentő intézkedéseket tartalmazott.

– Az elsődleges egyenleg javult: a hiány a GDP 1,9 %-ának megfelelő 2009-es értékéről 2010-re a GDP 0,4 %-ára csökkent, majd 2011-ben nagyjából stabil maradt. 2012-ben az elsődleges hiány 0,5 %-ra romlott a Dexia feltőkésítésének hatására, enélkül az elsődleges egyenleg a GDP 0,3 %-ának megfelelő többletet mutatott volna fel.

– A becslések szerint az éves átlagos költségvetési kiigazítás 2010 óta a GDP 0,3 %-át teszi ki, lényegesen alatta marad a tanácsi ajánlásban meghatározott 0,75 %-nak. Emellett a módosított potenciális kibocsátásnövekedés és bevételalakulás hatását figyelembe vevő kiigazítás után a kiigazított átlagos költségvetési erőfeszítés az ajánlott mérték kevesebb mint felét teszi ki. Az alulról építkező számítás becslése szerint a tartós jellegű diszkrecionális intézkedések kumulatív hatása 2010–2012-ben körülbelül a GDP 2 %-ának felelt meg. Ez a számítás tartalmazza a hiánycsökkentő intézkedéseket, valamint azokat a kiadásnövekedéseket, amelyek bizonyos mértékig a korábbi politikai döntések következményei (például a szociális ellátások jóléti kiigazítása, a vállalatoknak biztosított, gyorsan emelkedő bértámogatások), és részben ellensúlyozzák a konszolidációs erőfeszítéseket. Emellett a GDP 2 %-át kitevő említett diszkrecionális intézkedések nem voltak elegendőek az állami kiadások autonóm, a népesség elöregedéséből következő növekvő trendjének ellensúlyozásához, és ahhoz sem voltak elegendőek, hogy a konszolidációs időszakban el lehessen érni a strukturális egyenleg ajánlott javulását.

– 2010-ben Belgium nagyjából a terveknek megfelelően hajtotta végre a hiánycsökkentő intézkedéseket, ami a GDP 0,5 %-ának megfelelő strukturális javuláshoz vezetett, ebből 0,25 százalékpontot a kamatkiadások jelentős csökkenése tesz ki. A nominális hiány a GDP 2009. évi 5,6 %-áról (ez 0,6 százalékpontnyi negatív egyszeri tényezőket tartalmazott) 3,8 %-ra csökkent, ez – a vártnál jobb makrogazdasági teljesítménynek köszönhetően – lényegesen alacsonyabb a GDP 4,8 %-ában meghatározott célnál, amelyet a belga hatóságok a 2010. januári stabilitási programban tűztek ki. 2010-ben a GDP 2,4 %-kal nőtt, szemben a túlzotthiány-eljárás időpontjában várt 0,6 %-os növekedési rátával.

– A 2011 első felében viszonylag kedvező makrogazdasági feltételek (az éves GDP-növekedés 1,8 % volt) ellenére a nominális egyenleg az említett évben csak csekély mértékben csökkent, a GDP 3,7 %-ára, szemben a 2011. stabilitási programban meghatározott, a GDP 3,6 %-ának megfelelő céllal. 2011-ben a strukturális egyenleg 0,1 %-kal romlott. Ezért Belgium nem tudta kihasználni a gazdasági szempontból viszonylag kedvező időszakot arra, hogy csökkentse a hiányt, részben a 2010. júniusi választások és 2011 decembere között szövetségi szinten kialakult politikai holtpont következtében.

– 2011 decemberében az új belga kormány számos konszolidációs intézkedést épített be a 2012. évi költségvetésbe, ezek a költségvetés és a 2012. évi stabilitási program szerint a GDP mintegy 3 %-át tették ki. 2012 márciusában és októberében további intézkedésekre került sor a gazdaság visszaesése által a költségvetésre gyakorolt negatív hatás ellensúlyozása érdekében. 2012 végén a belga és a francia kormánynak növelnie kellett a Dexia bankcsoport tőkéjét a negatív nettó eszközpozíció orvoslása és annak lehetővé tétele érdekében, hogy a csoport rendezett szanálása folytatódhasson. Belgium számára ez a hiány szempontjából a GDP 0,8 %-át kitevő egyszeri negatív hatással járt. Emellett, a megerősített monitoringmechanizmus ellenére a gazdasági visszaesésnek a vártnál nagyobb hatása volt az államháztartás bevételeire, ennek következtében a hiány – a Dexia-művelet hatását kizárva – szövetségi szinten a GDP 2,7 %-a lett, szemben a 2,4 %-os céllal. Továbbá a 2013. áprilisi, a túlzotthiány-eljárás keretében tett bejelentésből kiderült, hogy az önkormányzati alrendszer nem teljesítette a hiánycélt (a hiány –0,2 % helyett –0,3 % lett), amit csak részben ellensúlyozott a régiók és a települések vártnál jobb eredménye (a GDP –0,1 %-a –0,2 % helyett). A becslések szerint a strukturális költségvetési egyenleg 2012-ben GDP-arányosan 0,5 százalékponttal javult. A jelentős kormányzati intézkedéseket részben ellensúlyozták az emelkedő kamatkiadások, a bérek és szociális ellátások korábbi inflációhoz kapcsolódó automatikus indexálásának negatív hatása és a nyugdíjkiadások erőteljes növekedése.

– Az államadósság a GDP 84,0 %-át kitevő 2007. évi szintről 2012-ben a GDP 99,6 %-ára nőtt. Ebből a hiány és a GDP alakulásának dinamikája mintegy 6,5 százalékpontnyi növekedésért felelős, miközben külső tényezők körülbelül 9 százalékpontot tesznek ki, főként a pénzügyi szektorban tőkeinjekció formájában megvalósuló mentési műveletek következtében.

(9) Belgium tett intézkedéseket a monitoringmechanizmus erősítése érdekében, hogy biztosítsa a költségvetési célok betartását, ide tartozik a monitoringbizottság létrehozása 2010-ben, valamint a költségvetés végrehajtásának megerősített monitoringja 2012-ben. Nem történt azonban jelentős előrelépés a költségvetési keret kiigazítása terén annak érdekében, hogy a költségvetési célkitűzések a szövetségi és a szövetségi alatti szinteken kötelező erejűek legyenek, továbbá, hogy a kormányzati szintek közötti tehermegosztás átláthatósága és az elszámoltathatóság növekedjen.

(10) Ez ahhoz a következtetéshez vezet, hogy a belga hatóságok által a Szerződés 126. cikkének (7) bekezdése szerinti, 2009. december 2-i tanácsi ajánlásra adott válasz nem megfelelő. Belgium nem szüntette meg a túlzott hiányt 2012-ig. A költségvetési kiigazítás jelentős mértékben elmarad a Tanács által ajánlottól, és 2011-ben egyáltalán nem került sor kiigazításra,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

Belgium a Szerződés 126. cikkének (7) bekezdése szerinti, 2009. december 2-i tanácsi ajánlásra válaszul nem tett eredményes intézkedéseket.

2. cikk

Ennek a határozatnak Belgium a címzettje.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

a Tanács részéről
az elnök